

LIGJ
Nr.9974, datë 28.7.2008
PËR KONTRATËN E RIBLERJES SË TITUJVE

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi

1. Qëllimi i këtij ligji është të krijojë kuadrin e nevojshëm për lidhjen dhe zbatimin e marrëveshjeve të riblerjeve dhe të anasjellta të riblerjeve të titujve në formën e kontratës së riblerjes së titujve, në të cilën të paktën njëra nga palët është e licencuar për të ushtruar veprimtari bankare ose veprimtari financiare jobankare, duke rritur efikasitetin dhe qëndrueshmërinë afatgjatë të zhvillimit të tregjeve financiare në Republikën e Shqipërisë.

2. Ligji synon zhvillimin e mëtejshëm të parimeve të përgjithshme të legjislacionit shqiptar për lidhjen, ekzekutimin dhe zgjidhjen e kontratave, nëpërmjet përcaktimit të kushteve, pasojave dhe procedurave të veçanta të ekzekutimit të detyrueshëm, në rast të mospërbushjes së detyrimeve të kontratës së riblerjes së titujve.

Neni 2

Objekti

1. Objekti i këtij ligji është përcaktimi i të drejtave dhe detyrimeve të palëve në kontratën e riblerjes së titujve, si dhe i kushteve për zbatimin e detyrueshëm të tyre si ndërmjet vetë palëve kontraktore, ashtu dhe nga palët e treta.

2. Për ato çështje që nuk rregullohen nga ky ligj, palët e kontratës së riblerjes së titujve dhe marrëdhëniet juridike që lindin ndërmjet tyre do t'u nënshtrohen dispozitave përkatëse të Kodit Civil dhe dispozitave të tjera juridike në fuqi.

3. Në rast mospërputhjeje me ligjet në fuqi, ky ligj mbizotëron mbi të gjitha ligjet e tjera referuese të zbatueshme.

Neni 3

Nocioni i kontratës

1. Kontrata e riblerjes së titujve konsiderohet kontrata, nëpërmjet së cilës “riblerësi” transferon te “rishitësi” pronësinë e një titulli ose sasië titujsh në një datë dhe për një çmim fillestar të caktuar, ndërsa ky i fundit detyrohet që, në përfundim të afatit të përcaktuar në kontratë ose me kërkesë të riblerësit, t'i ritransferojë këtij të fundit pronësinë mbi të njëjtin titull ose sasi titujsh, të të njëjtit lloj ose të llojit të ngjashëm, përkundrejt pagesës së një çmimi të ri.

2. Çmimi i ri i riblerjes/rishitjes së titujve mund të jetë i barabartë me çmimin fillestar të shitjes/blerjes së tyre, ose mund të shtohet apo të pakësohet përkundrejt këtij të fundit në masën ose mënyrën e caktuar paraprakisht nga palët në kontratë, në çastin e lidhjes së saj.

3. Kontrata e riblerjes së titujve lidhet gjithmonë me shkrim ndërmjet palëve.

Neni 4

E drejta për zëvendësimin e titujve

1. Përjashtimisht nga përcaktimi i nenit 3 të këtij ligji, palët mund të parashikojnë në kontratë të drejtën e riblerjes së titujve që të zëvendësojnë titujt që përbëjnë objektin e kontratës së riblerjes së titujve me tituj të tjerë.

2. Modalitetet e zëvendësimit të titujve, që përbëjnë objektin e kontratës së riblerjes së titujve, përcaktohen me marrëveshje të palëve në kontratë.

3. Zëvendësimi i titujve, sipas pikës 1 dhe 2 të këtij neni, nuk përbën një kontratë të re ndërmjet palëve.

Neni 5

Objekti i kontratës

1. Objekt i kontratës së riblerjes së titujve mund të jenë të gjitha llojet e titujve të emetuar, sipas mënyrës së parashikuar në legjislacionin në fuqi për titujt.

2. Të njëjtët tituj nuk mund të jenë njëkohësisht objekt i më shumë se një kontrate të riblerjes së titujve, me përjashtim të rasteve kur është parashikuar ndryshe me akt nënligjor të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare ose të Bankës së Shqipërisë.

Neni 6

Të drejtat mbi titujt

Kur titujt që përbëjnë objektin e kontratës mbartin të drejta vote, këto të drejta, përveç të drejtave të tjera që burojnë nga pronësia mbi titujt, i përkasin rishitësit gjatë gjithë kohëzgjatjes së ekzekutimit të kontratës.

Neni 7

Kalimi i të drejtave dhe detyrimeve

1. Kontrata e riblerjes së titujve është e paefektshme, në qoftë se nuk shoqërohet me transferimin dhe ritransferimin e pronësisë së titujve, që përbëjnë objektin e saj.

2. Në kontratën e riblerjes së titujve, si në rastin kur objektin e saj e përbëjnë titujt e dematerializuar (*book-entry*), ashtu dhe në rastin kur objektin e saj e përbëjnë titujt e emetuar në formë fizike (me certifikatë), kalimi i pronësisë së titujve është i paefektshëm, në qoftë se nuk shoqërohet me rregullimet përkatëse në llogari ose dorëzimin fizik të tyre.

3. Në rastin kur objekt i kontratës së riblerjes së titujve janë titujt e shtetit shqiptar, përfshirë dhe ata të emetuar në formë fizike (me certifikatë), pagesa e çmimit dhe transferimi i pronësisë së titujve kryhen nëpërmjet sistemit të regjistrimit në llogari për titujt e shtetit, të mbajtur nga agjenti fiskal i shtetit.

KREU II

MOSPËRMBUSHJA E DETYRIMEVE DHE MJETET LIGJORE PËR EKZEKUTIMIN E TYRE

Neni 8

Mjetet ligjore për ekzekutimin e detyrueshëm të kontratës

1. Në qoftë se njëra nga palët nuk paguan çmimin e blerjes ose të riblerjes së titujve, ose

nuk e paguan atë në masën dhe mënyrën e përcaktuar në kontratë, pala tjetër ka të drejtë të shesë vetë dhe menjëherë titujt që përbëjnë objektin e kësaj kontrate.

2. Në qoftë se çmimi i realizuar nga shitja e titujve është më i ulët se shuma e çmimit përkatës të përcaktuar në kontratë për titujt me shpenzimet e kryera për realizimin e shitjes së tyre, ekzekutimi i detyrueshëm, sipas pikës 1 të këtij neni, nuk paragjykon të drejtën e palës kreditore për të kërkuar nga pala tjetër edhe pagesën për diferencën e rezultuar.

3. Në qoftë se çmimi i realizuar nga ekzekutimi i detyrueshëm, sipas pikës 1 të këtij neni, është më i lartë se shuma e çmimit përkatës të përcaktuar në kontratë për titujt me shpenzimet e kryera për realizimin e shitjes së tyre, pala kreditore mban nga shuma e marrë atë sa i nevojiten për përmbushjen e të drejtave të saj dhe mbetjen ia kthen palës debitore.

4. Ekzekutimi i detyrueshëm i kontratës së riblerjes së titujve mund të realizohet dhe nëpërmjet vënies në ekzekutim të klauzolave ose marrëveshjeve netting, sipas përcaktimeve të neneve 9 dhe 11 të këtij ligji.

Neni 9

Njohja dhe zbatimi i detyrueshëm i marrëveshjeve netting

1. Legjislacioni, gjykatat dhe institucionet e tjera publike ose shtetërore në Republikën e Shqipërisë njohin si të vlefshme ligjërisht dhe sigurojnë ekzekutimin e detyrueshëm të klauzolave ose marrëveshjeve të tipit netting, në rastin kur këto të fundit janë pjesë e kontratës së riblerjes së titujve ose marrëveshjes kuadër (kontratës standard), që rregullon njëkohësisht disa transaksione të tipit repo.

2. Zbatimi i klauzolave ose marrëveshjeve të tipit netting, sipas pikës 1 të këtij neni, është tërësor, duke siguruar zbatimin e secilit kusht të këtyre klauzolave ose marrëveshjeve.

3. Ekzekutimi i detyrueshëm i klauzolave ose marrëveshjeve të tipit netting, sipas pikave 1 dhe 2 të këtij neni, sigurohet edhe në rastin kur ndaj të paktën njëres prej palëve kontraktore në Republikën e Shqipërisë janë hapur procedurat e lidhura me paftësinë paguese, falimentimin, likuidimin, vënien në kujdestari etj.

Neni 10

Mbarimi i kontratës

Nëse afati kohor për përfundimin e kontratës së riblerjes së titujve nuk është përcaktuar, kontrata përfundon pasi të jenë ekzekutuar plotësisht të gjitha detyrimet për ritransferimin të riblerësi të pronësisë së titujve, objekt i kontratës.

Neni 11

Zbatimi i ligjit të huaj dhe përparësia e së drejtës ndërkombëtare

1. Palët mund të përcaktojnë me shkrim në kontratë se kjo e fundit do të rregullohet nga legjislacioni i huaj, si dhe mund t'u nënshtrohet njëkohësisht marrëveshjeve kuadër, kontratave standard, praktikave dhe/ose zakoneve tregtare ndërkombëtare ose kombëtare, të zbatueshme në industrinë bankare.

2. Në rast se përmbajtja e legjislacionit të huaj ose e marrëveshjeve kuadër, kontratave standard, praktikave dhe/ose zakoneve tregtare ndërkombëtare, të zbatueshme për kontratën repo, sipas pikës 1 të këtij neni, bien në kundërshtim me cilëndo dispozitë të këtij ligji ose të ligjeve të tjera të Republikës së Shqipërisë, parashikimet e legjislacionit të huaj ose të marrëveshjeve kuadër, kontratave standard, praktikave dhe/ose zakoneve tregtare ndërkombëtare do të kenë përparësi ndaj dispozitave të këtij ligji ose të ligjeve të tjera të Republikës së Shqipërisë.

Neni 12

Autoriteti rregullator dhe mbikëqyrës

1. Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, në përputhje me dispozitat e ligjit nr.9572 datë 3.7.2006 “Për Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare” dhe të ligjit për titujt rregullon dhe mbikëqyr veprimtarinë e ushtruar në formën e kontratës së riblerjes së titujve në tregun e tyre.

2. Banka e Shqipërisë, në përputhje me ligjin nr.9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, rregullon dhe mbikëqyr veprimtarinë e ushtruar në formën e kontratës së riblerjes së titujve, në rastet kur kjo veprimtari ushtrohet nga subjektet e licencuara prej saj. Për këtë qëllim Banka e Shqipërisë mund të miratojë kontratën tip të riblerjes së titujve, e cila është e detyrueshme për t’u zbatuar nga subjektet e licencuara prej saj.

Neni 13

Trajtimi kontabël i kontratës së riblerjes së titujve

Ngarkohen Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare dhe Banka e Shqipërisë që, në bashkëpunim me Këshillin Kombëtar të Kontabilitetit, të përcaktojnë me akt nënligjor rregullat për mbajtjen në bilancin e riblerësit të titujve, objekt i kontratës së riblerjes së titujve, në rastet kur në bazë të legjislacionit në fuqi ky i fundit nuk është pronar i tyre.

Neni 14

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5861, datë 1.8.2008 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë
Bamir Topi